

Voorbeeldexamenopgaven VMBO

2002

tijdvak
datum
tijdstip

BEELDEND VAKKEN 2 CSE

THEMA: OUT OF LOVE

Bij dit examen hoort een afbeeldingenboekje.

Dit examen bestaat uit 30 vragen, gegroepeerd in vier blokken.
Voor dit examen zijn maximaal 63 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

● meerkeuzevragen

Er worden aan een vraag 0 punten toegekend indien

- geen antwoord is gekozen, of
- een onjuist antwoord is gekozen, of
- meerdere antwoorden zijn gekozen.

○ open vragen

- Geef niet méér antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd, geef er dan twee en niet méér. Alleen de eerste twee redenen kunnen punten opleveren.
- Vermeld altijd de berekening. Als een gedeelte van de berekening goed is, kan dat punten opleveren. Een goede uitkomst zonder berekening levert geen punten op.

Om de vragen 1 tot en met 12 te kunnen beantwoorden heb je de afbeeldingen 1 tot en met 5 uit het afbeeldingenboekje nodig.

Op de afbeeldingen 1 tot en met 5 zie je affiches van voorstellingen van 'Romeo en Julia', oorspronkelijk een toneelstuk van William Shakespeare.

- 2p ☐ **1** Op afbeelding 1 zie je het affiche van het ballet 'Romeo en Julia' dat door 'Het Nationale Ballet' in 1998 in 'Het Muziektheater' te Amsterdam werd opgevoerd.

Bekijk afbeelding 1.

Romeo en Julia zijn hier hevig verliefd weergegeven.

→ Noem van het affiche twee kenmerken waarmee de vormgever verliefdheid heeft verbeeld.

- 3p ☐ **2** *Bekijk afbeelding 1.*
Het ballet, waarvoor dit affiche werd gemaakt, behoort tot de zogenaamde 'klassieke balletten'. De vormgeving van dit affiche is ook klassiek te noemen.
→ Noem drie kenmerken die bijdragen aan het klassieke karakter van het affiche.

- 3p ☐ **3** Op afbeelding 2 zie je een affiche uit 1998 van het dansgezelschap 'Introdans'. Ook dit affiche werd voor een eigentijdse uitvoering van 'Romeo en Julia' gemaakt; de titel is 'Romy & July'.

Vergelijk afbeelding 1 en 2.

In vergelijking met afbeelding 1 kun je afbeelding 2 eigentijds noemen.

→ Noem van het affiche op afbeelding 2 drie kenmerken waardoor het eigentijds is.

- 2p ☐ **4** *Bekijk afbeelding 2.*
Naast de verliefdheid tussen Romy en July heeft de ontwerper in dit affiche verlies verbeeld.
→ Leg aan de hand van twee kenmerken uit hoe hier wordt verwezen naar verlies.

- 1p ☐ **5** *Bekijk afbeelding 2.*
Een bestaande foto van Erwin Olaf vormde het uitgangspunt bij het maken van dit affiche. Aan deze foto voegde de ontwerper teksten toe.
→ Vind je dat de vormgever er wel of niet in is geslaagd een eenheid tussen foto en tekst aan te brengen? Beargumenteer je antwoord.

- 2p ☐ **6** Op afbeelding 3 zie je een affiche dat Joost van Suchtelen van Haare in 1996 voor 'De Toneelschuur' maakte. Ook dit is een affiche voor een voorstelling van 'Romeo en Julia'.

Bekijk afbeelding 3.

In het persbericht dat voor deze uitvoering werd opgesteld staat dat de liefde tussen Romeo en Julia zo intens is dat ze geestelijk en lichamelijk in elkaar lijken op te gaan.

→ Noem twee manieren waarop de vormgever die intense band heeft verbeeld.

- 3p ☐ **7** *Bekijk afbeelding 3.*
In dit affiche wordt ook naar de dood verwezen.
→ Noem drie manieren waarop naar de dood is verwezen.

- 2p ☐ **8** Op afbeelding 4 zie je een affiche dat Bienneke Bennekers in 2000 voor 'Theater De Regentes' maakte. Bennekers wilde een affiche maken dat modern, origineel en gewelddadig zou zijn.

Bekijk afbeelding 4.

→ Leg uit dat het affiche op afbeelding 4 zowel modern als gewelddadig is.

- 2p ☐ **9** *Bekijk afbeelding 4.*
Bennekers heeft het affiche zo gemaakt dat het verhaal over Romeo en Julia een heel alledaagse gebeurtenis lijkt.
→ Leg uit hoe die indruk ontstaat.

- 1p ☐ **10** *Vergelijk afbeelding 2, 3 en 4.*
Eén van de subthema's binnen het verhaal over 'Romeo en Julia' is verlies.
→ In welk van de affiches vind jij het verlies het sterkst in beeld gebracht?
Beargumenteer je antwoord.

- 2p ☐ **11** *Vergelijk afbeelding 2 en 4.*
Een ander subthema is vete.
→ In welk van de affiches vind je de vete het beste verbeeld?
Beargumenteer je antwoord.

- 1p ☐ **12** Op afbeelding 5 zie je het affiche van de film 'Romeo + Juliet'. Hoofdrolspeeler hierin is Leonardo di Caprio.

Vergelijk afbeelding 1 en 5.

De vormgever van het affiche op afbeelding 1 toont één moment van de voorstelling; het affiche op afbeelding 5 vertoont verschillende fragmenten.

→ Wat bereikt de vormgever van het affiche op afbeelding 5 daarmee?

DE SLACHTING VAN PARIJS

Om de vragen 13 tot en met 17 te kunnen beantwoorden heb je afbeelding 6 tot en met 9 uit het afbeeldingenboekje nodig.

- 3p ☐ **13** In de media kom je dagelijks foto's van oorlogstaferelen tegen en afbeeldingen van mensen die met elkaar vechten. Onlangs nam Christopher Marlowe de religieuze strijd tussen een katholieke en een protestante familie als uitgangspunt voor een toneelstuk. De titel ervan is 'De slachting van Parijs'; het werd in 2001 door 'Toneelgroep Amsterdam' opgevoerd. Op afbeelding 6 zie je een schema van de families die onderling strijdvoeren. Links zie je een familie die protestant is; rechts zie je de katholieken. De groene figuur in het midden is een verrader. De kostuums werden ontworpen door Walter van Beirendonck.

Bekijk afbeelding 6.

In dit schema zijn de twee partijen duidelijk van elkaar te onderscheiden.

→ Leg aan de hand van drie kenmerken uit hoe de vormgever de twee partijen onderscheidt.

- 1p ☐ **14** *Bekijk afbeelding 6.*
De protestanten zijn in dit toneelstuk van mening dat de katholieken veel te losbandig leven. In de kostuums van de protestanten verwijst de ontwerper naar de protestante soberheid en strengheid.
→ Noem één manier waarmee hij dat doet.

- 4p ☐ **15** Op afbeelding 7 zie je het vrouwelijke familiehoofd van de protestanten. Op afbeelding 8 zie je een schets die Van Beirendonck voor het kostuum van het vrouwelijk familiehoofd van de katholieken maakte.

Bekijk afbeelding 6, 7 en 8.

→ Noem van de kostuums van deze twee vrouwen vier kenmerken waaraan je kunt zien dat zij belangrijker zijn dan de rest van hun families.

- 1p ☐ **16** Op afbeelding 9 zie je twee 'moordenaars en soldaten' van de katholieke familie. Zij hebben een aantal tegenstanders gedood.

Bekijk afbeelding 9.

→ Noem van deze soldatenkostuums één kenmerk dat verwijst naar de door hen gedode tegenstanders.

- 1p ☐ **17** *Bekijk afbeelding 9.*
In gevechten spelen soldaten meestal een onpersoonlijke rol; in de kostuums verwijst Van Beirendonck naar deze rol.
→ Noem van deze kostuums één kenmerk waarmee Van Beirendonck verwijst naar hun onpersoonlijke rol.

Om de vragen 18 tot en met 24 te kunnen beantwoorden heb je afbeelding 1, 10, 11 en 12 uit het afbeeldingenboekje nodig.

- 2p **○ 18** 'Layla en Madjnoen' is een Perzisch gedicht dat dateert van 1188. Net zoals bij 'Romeo en Julia' gaat het in dit gedicht over een liefde tussen twee jonge mensen die door hun families onmogelijk wordt gemaakt. Layla wordt na een korte relatie met Madjnoen tegen haar zin uitgehuwelijkt aan een rijke Arabier. Uit teleurstelling trekt Madjnoen de woestijn in. Layla en Madjnoen blijven echter elkaar nog enige tijd ontmoeten. Het gedicht eindigt, net zoals het verhaal van Romeo en Julia, met hun beider dood.
Op afbeelding 10 zie je een illustratie uit 1552 die bij dit gedicht is gemaakt. Hierop is een geheime ontmoeting tussen de verdrietige Layla en de wanhopige Madjnoen verbeeld.

Vergelijk afbeelding 1 (van de 'affiches') met afbeelding 10.

Het paar op afbeelding 1 is hevig verliefd weergegeven; bij het paar op afbeelding 10 lijkt die verliefdheid afwezig.

→ Noem van afbeelding 10 twee kenmerken waardoor er van verliefdheid tussen Layla en Madjnoen geen sprake lijkt.

- 3p **○ 19** *Bekijk afbeelding 10.*

Deze illustratie straalt een oosterse sfeer uit.

→ Noem drie kenmerken die verwijzen naar deze sfeer.

- 3p **○ 20** *Bekijk afbeelding 10.*

De illustratie heeft een vlak karakter.

→ Noem drie kenmerken die bijdragen aan dit vlakke karakter.

- 3p **○ 21** Op afbeelding 11 zie je een middeleeuwse piëta. Een piëta is een beeld van de Heilige Maagd Maria met op haar schoot haar gestorven zoon, Jezus Christus.

Bekijk afbeelding 11.

In dit beeld wordt zowel het lijden van Jezus Christus als dat van Maria verbeeld.

→ Noem drie kenmerken waarmee het lijden van Christus is verbeeld.

- 1p **○ 22** *Bekijk afbeelding 11.*

→ Noem één manier waarop het lijden van Maria is verbeeld.

- 3p **○ 23** Op afbeelding 12 zie je een foto die in Grozny, Tsjetsjenië, in 1993 van een rouwende moeder en haar omgekomen zoon werd gemaakt. Daar woedde toen een bloedige oorlog.

Bekijk afbeelding 12.

De foto maakt een zeer sombere indruk.

→ Noem drie kenmerken die bijdragen aan deze sombere indruk.

- 1p **○ 24** *Bekijk afbeelding 12.*

Deze foto is gemaakt door een persfotograaf. De taak van zo'n fotograaf is het in beeld brengen van belangrijke gebeurtenissen.

→ Ben je van mening dat hij met deze foto een goed beeld geeft van een oorlog of vind je dat hij daarin niet is geslaagd? Beargumenteer je antwoord.

DE AGNIETENHOF, VAN OUD NAAR NIEUW

Om de vragen 25 tot en met 31 te kunnen beantwoorden heb je afbeelding 13 tot en met 18 uit het afbeeldingenboekje nodig.

- 2p ☐ **25** Veel voorstellingen, ook die van Romeo en Julia, worden opgevoerd in schouwburgen. Op afbeelding 13 zie je 'De Agnietenhof', een schouwburg in Tiel. Deze werd in 1969 door de architecten Holt en Bijvoet gebouwd.

Bekijk de schouwburg op afbeelding 13.

De schouwburg komt nogal zakelijk over.

→ Noem van de gevel twee kenmerken waardoor deze zakelijk overkomt.

- 1p ☐ **26** In 1999 besloot de gemeente het gebouw te vernieuwen. De architect Cees Dam kreeg daartoe de opdracht. Op afbeelding 14 zie je een van de schetsen die Dam maakte en op afbeelding 15 zie je zijn maquette. Door schets en maquette kon de gemeente zich een beeld vormen van hetgeen Dam aan het gebouw wilde veranderen.

Bekijk afbeelding 13, 14 en 15.

Schets en maquette tonen duidelijk een belangrijke ingreep die Dam voorstelde.

→ Welke ingreep wordt zowel bij de schets als bij de maquette aangegeven?

- 2p ☐ **27** Op afbeelding 16 zie je het zijaanzicht van de schouwburg vóór de verbouwing en op afbeelding 17 zie je het zijaanzicht na de verbouwing.

Vergelijk de zijaanzichten op afbeelding 16 en 17.

→ Noem aan de hand van deze afbeeldingen twee wijzigingen die Dam aanbracht.

- 3p ☐ **28** Op afbeelding 18 zie je de vernieuwde Agnietenhof zoals deze in 2001 werd opgeleverd.

Bekijk afbeelding 13 en 18.

Van dit gebouw wordt beweerd dat Dam deze verbouwing met respect voor het reeds bestaande gebouw heeft uitgevoerd.

→ Leg deze bewering uit aan de hand van drie kenmerken.

- 3p ☐ **29** *Bekijk afbeelding 18.*

De ovaalvormige zaal valt op.

→ Noem drie kenmerken waardoor deze opvalt.

- 2p ☐ **30** *Vergelijk afbeelding 13 en 18.*

Men zegt dat de nieuwbouw feestelijker is dan de oudbouw en dat deze het publiek meer uitnodigt naar binnen te gaan.

→ Geef twee argumenten waarom het gebouw op afbeelding 18 feestelijker en uitnodigender is dan het gebouw op afbeelding 13.